

NASCHOLING THERAPIETROUW ORALE ONCOLYTICA

PP-IBR-NLD-0202

Ons oncologie portfolio

XALKORI
CRIZOTINIB

Inlyta
axitinib tablets

Bosulif
bosutinib tablets

SUTENT
sunitinib malate capsules

IBRANCE
palbociclib

TORISEL
(temsirolimus) injection

BESPONSA
inotuzumab ozogamicin capsules

NIEUW

NIEUW

HUISHOUDELIJKE MEDEDELINGEN

- Mobiele telefoon op stil
- Interactief d.m.v. groepsindeling (nummer ontvangen bij inschrijving)
- Tijdsbewaking -> gezamenlijke verantwoordelijkheid
- Reader **na afloop** van de scholing

Natascha Schrama

MANP- verpleegkundig specialist oncologie
Elkerliek ziekenhuis Helmond

PROGRAMMA

- 18:00-18:05 uur Opening
 - 18.05-18.15 uur Inleiding
 - 18.15-19.00 uur Therapietrouw in de praktijk
 - 19.00-19.45 uur Definities & meetmethoden
 - 19.45- 20.00 uur Pauze
 - 20.00- 20.45 uur Tips & tricks
 - 20.45- 21.00 uur Samenvatting en afsluiting
- Uitreiken readers en invullen evaluatie

VRAAG

In de uitnodiging voor deze nascholing stond een opdracht ter voorbereiding.

VOORBEREIDING NASCHOLING

Hoe moeilijk kan het zijn? Uw pillen op tijd innemen die nodig zijn voor uw gezondheid... Probeer het zelf (bijv. met een snoepje) en ervaar de uitdagingen hierbij. Tegen welke problemen loopt u aan? Welke hulpmiddelen heeft u daarvoor ingezet? Werkten die? Schema: 6 dagen achtereenvolgens 1 'tablet' tussen 9:00 en 10:00 uur en 1 'tablet' tussen 18:00 en 19:00 uur.

Hoe is dit gegaan?

- Tijdstip van inname?
- Welke reminders heb je gebruikt?
- Problemen?

IMPACT VAN THERAPIETROUW

Therapie-ontrouw heeft effect op o.a.:

- ziektebeloop zelf
- ziekteverzuim (9-13 miljard productieverlies)
- enkele honderden miljoenen aan ziekenhuisopnames
- extra behandelingen

Een apotheek in de Transvaalbuurt in Den Haag © Guus Dubbelman / de Volkskrant

**Honderdduizenden patiënten
verzuimen medicijnen te slikken:
kosten lopen in de miljarden**

THERAPIETROUW IS OPGENOMEN IN BELEID EN ONDERZOEK

ProjectNet Vacatures Over ZonMw Veelgestelde vragen Contact English website

 ZonMw

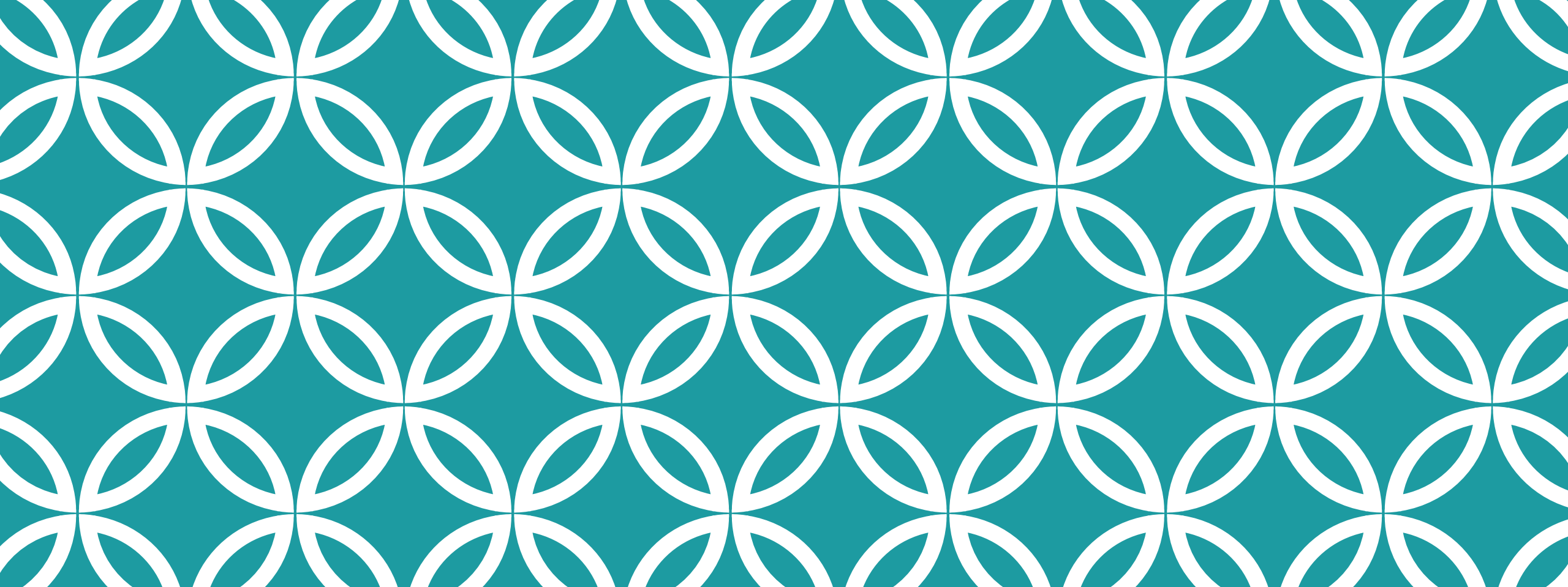
Zoeken door de website

Subsidies Onderzoek & resultaten Actueel

Home > Onderzoek & resultaten > Geneesmiddelen > Therapietrouw > Lopende projecten Therapietrouw

Lopende projecten Therapietrouw

Deel deze pagina

THERAPIETROUW IN DE PRAKTIJK

FILM INTRODUCTIE PATIËNTEN

Harry

Sandra

Truus

INTERACTIEF (15 MINUTEN)

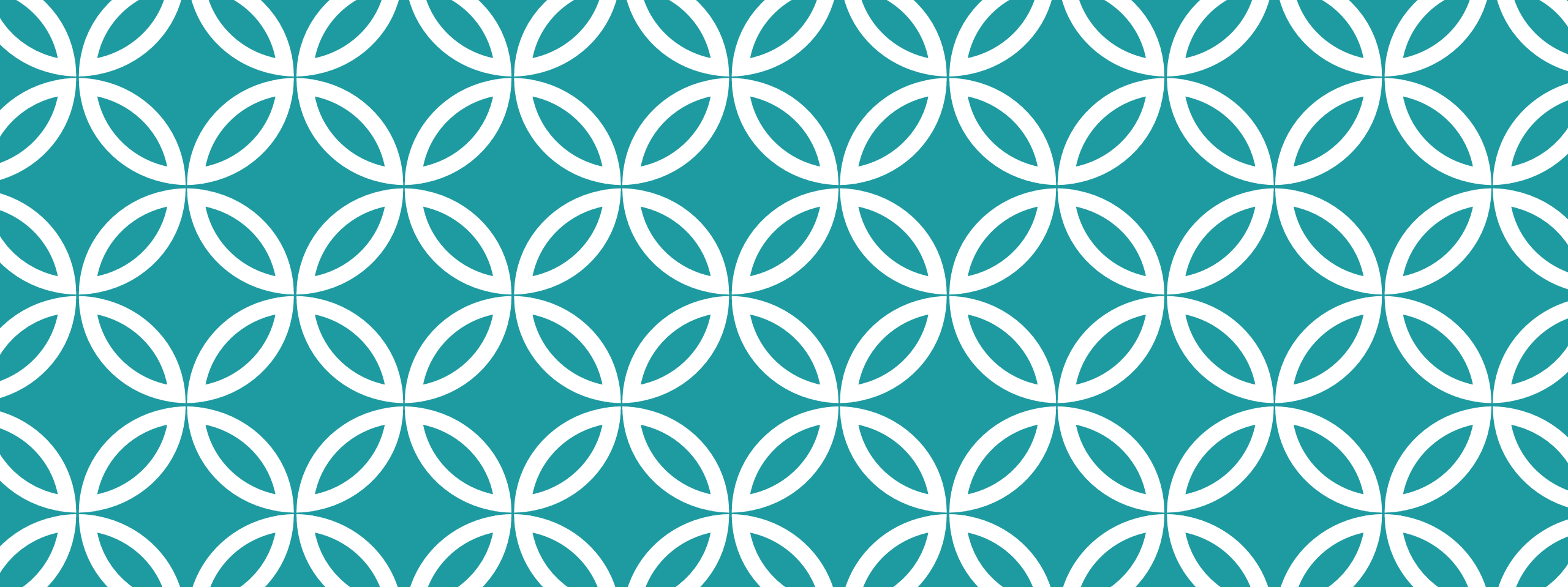
- Wat versta jij onder therapietrouw?
- Wat versta jij onder therapie-ontrouw?

- Bespreek dit ook in het licht van de patiëntenfilmpjes

INTERACTIEF

- Nabespreken uitkomsten groepjes

DEFINITIES EN MEETMETHODEN

VOOR- EN NADELEN ORALE ONCOLYTICA

Voordelen

Voorkeur van de patiënt

Geen intraveneuze toegang

Minder kosten

Nadelen

Voorschriften van de medicatie

Biologische beschikbaarheid

Complexe schema's

Beperking patiënten

EEN OVERZICHT VAN ORALE ONCOLYTICA

○ Anagrelide	○ Estramustine	○ Melfalan	○ Sunitinib
○ Axitinib	○ Etoposide	○ Mercaptopurine	○ Tegafur
○ Bexaroteen	○ Everolimus	○ Methotrexaat	○ Temozolomide
○ Bosutinib	○ Fludarabine	○ Mitotaan	○ Thalidomide
○ Busulfan	○ Gefitinib	○ Nilotinib	○ Tioguanine
○ Capecitabine	○ Hydroxycarbamide	○ Palbociclib	○ Topotecan
○ Chloorambucil	○ Imatininb	○ Pazopanib	○ Tretinoïne
○ Crizotinib	○ Lapatinib	○ Procarbazine	○ Vanedetanib
○ Cyclofosfamide	○ Leukeran	○ Regorafenib	○ Vermurafenib
○ Dasatinib	○ Lenalidomide	○ Ribociclib	
○ Erlotinib	○ Lomustine	○ Sorafenib	

overige middelen

proteïnekinaseremmers

cytostatica

immunomodulantia

Bron: Farmacotherapeutisch Kompas

THERAPIETROUW ORALE ONCOLYTICA

- Toename in orale oncolytica
- Ervaring bij hormonale therapie
- Eigen verantwoordelijkheid
- Medicatieverstrekking
- Hot topic in kosten/ effectiviteit
- Gebrek aan richtlijnen

THERAPIETROUW BIJ ORALE ONCOLYTICA

In welke percentages komt het voor?

20% – 100%

Journal of the National Cancer Institute, Vol. 94, No. 9, May 1, 2002
Ann H. Partridge, Adherence to Therapy With Oral Antineoplastic Agents

16% – 100%

CA

A Cancer Journal for Clinicians

Patient adherence and persistence with oral anticancer treatment
Kathryn Ruddy, Erica Mayer and Ann Partridge
CA Cancer J Clin 2009;59:56-66

40% – 100%

BASSAN F., PETER F., HOUBRE B., BRENNSTUHL M.J., COSTANTINI M., SPEYER E. & TARQUINIO C.
(2014) *European Journal of Cancer Care* 23, 22–35
Adherence to oral antineoplastic agents by cancer patients: definition and literature review

46% – 100%

Oncologist. 2016 Mar;21(3):354-76. doi: 10.1634/theoncologist.2015-0405. Epub 2016 Feb 26.

A Systematic Review of Adherence to Oral Antineoplastic Therapies.

Greer JA¹, Amoyal N², Nisotel L², Fishbein JN², MacDonald J², Staql J², Lennes I², Temel JS², Safren SA³, Pirl WF².

VERSCHILLENDE DEFINITIES

Kwartiermaker Therapietrouw:

Therapietrouw is de mate waarin de patiënt zijn behandeling uitvoert in overeenstemming met de afspraken die hij heeft gemaakt met zijn behandelteam

(bron: <http://www.therapietrouwmonitor.nl/node/212>)

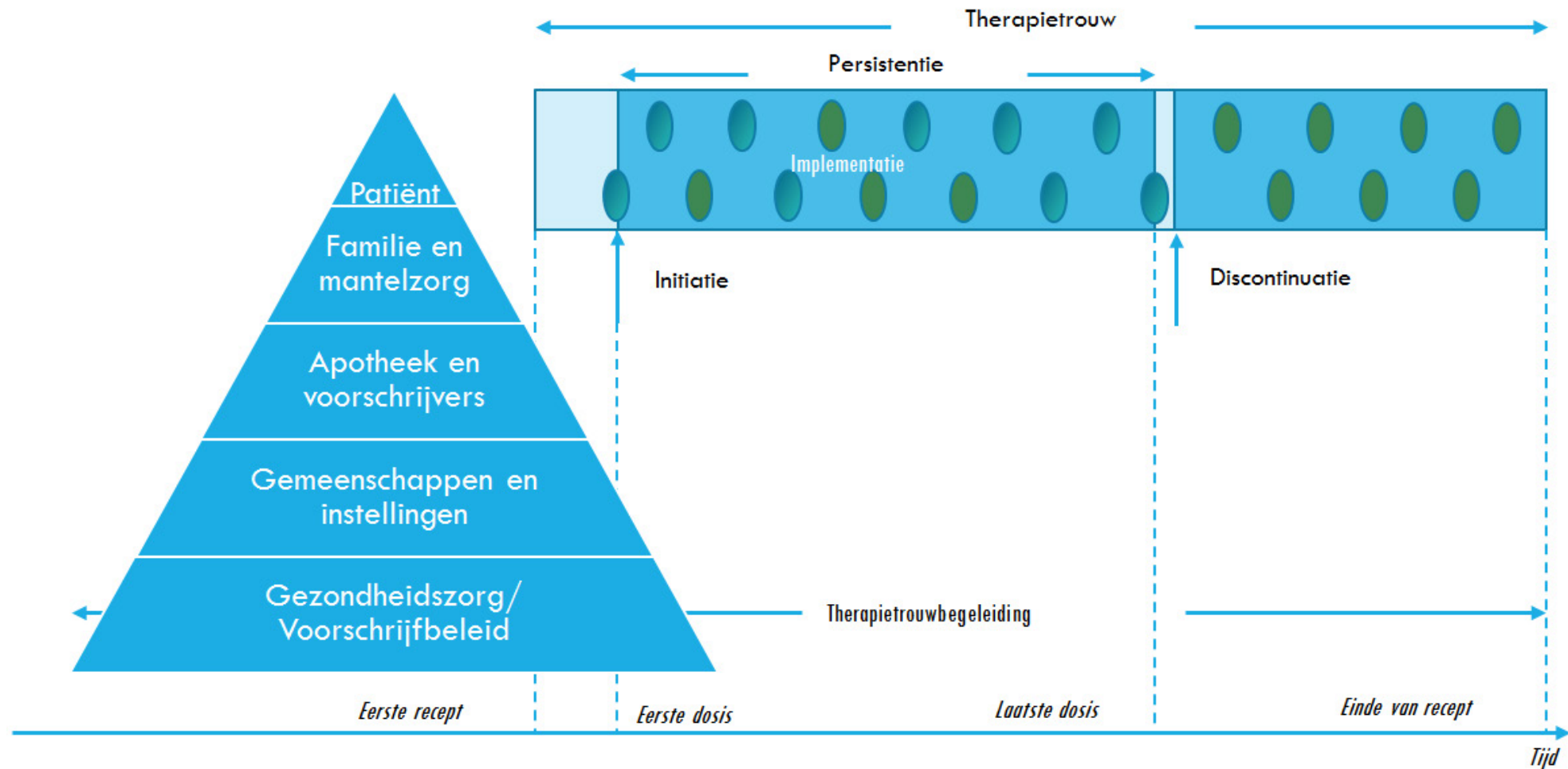
KNMP/SFK:

Therapietrouwe patiënt: persoon die een therapietrouwratio van minimaal 80% heeft.

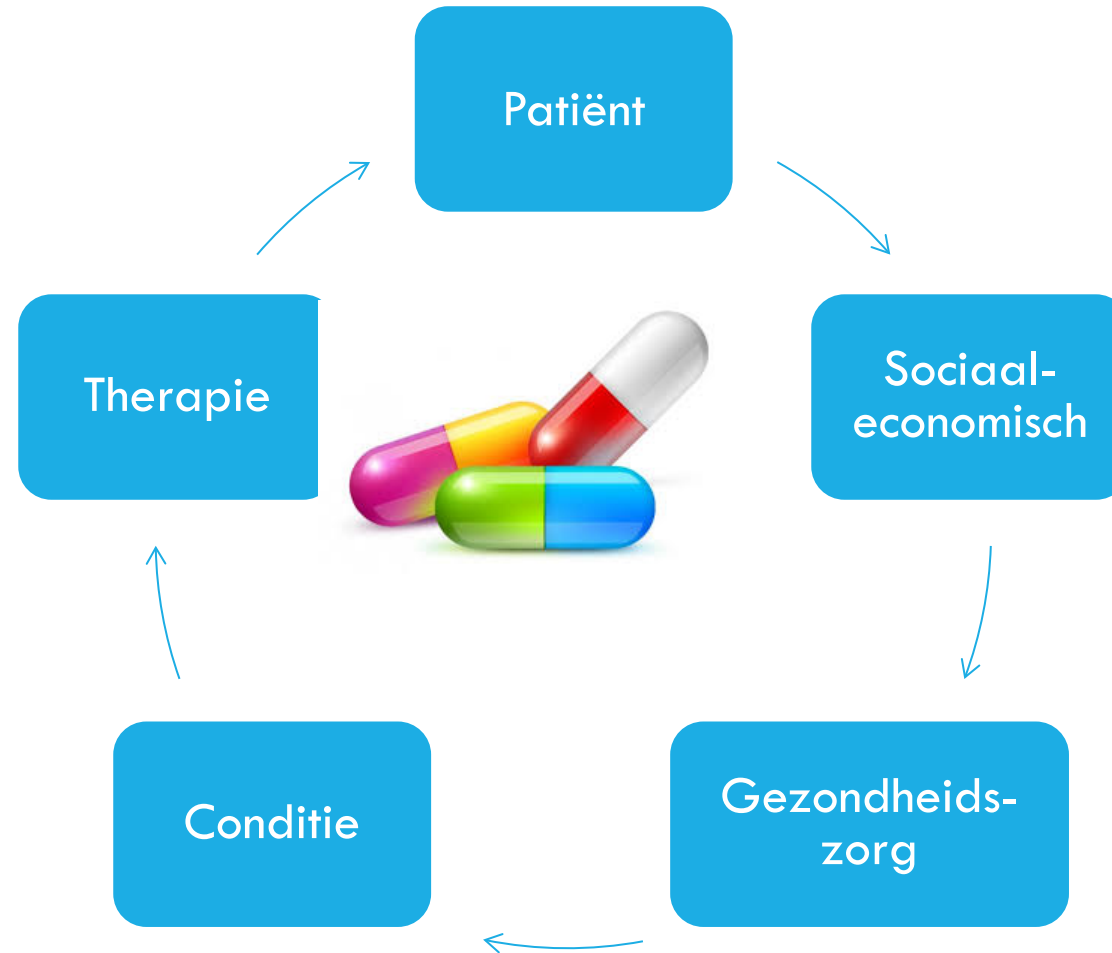
Therapietrouwratio: dit wordt bepaald door te kijken naar de afgeleverde hoeveelheid van het geneesmiddel, uitgedrukt in 'afgedekte dagen', gerelateerd aan het aantal gebruiksdagen in de onderzoeksperiode (een kalenderjaar). Hieruit volgt een therapietrouwratio.

(bron: <http://www.therapietrouwmonitor.nl/bronnen/methodiek-0>)

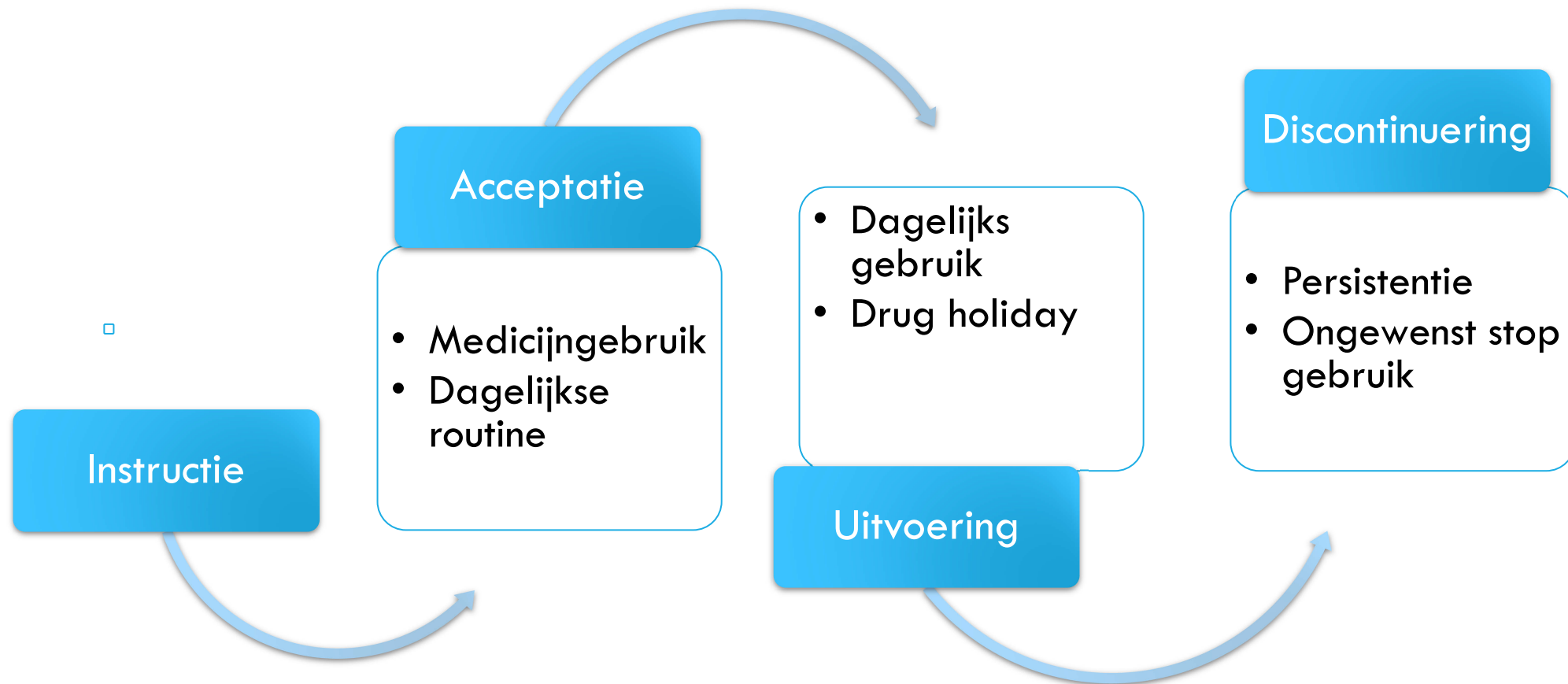
THERAPIETROUW

BEÏNVLOEDENDE FACTOREN THERAPIETROUW

FASEN VAN THERAPIETROUW

THERAPIETROUW

INTENTIONEEL VS NIET-INTENTIONEEL

Niet-
intentioneel

- Begrip/ kennis
- Vergeetachtigheid
- Polyfarmacie
- Uit dagelijkse routine

Intentioneel

- Opvatting van de patiënt
- Relevantie in relatie met aandoening
- Confrontatie met ziekte

INNAMEMOGELIJKHEDEN VAN MEDICATIE

	voorgeschreven doseerschema
1	
2	
3	
4	
5	

1. Perfecte uitvoering en volledige continuïteit doseerschema
2. Onjuiste uitvoering doseerschema; mist giften
3. Voortijdig staken
4. Onjuiste uitvoering doseerschema en voortijdig staken
5. Continue gebruik, maar overdosering

MEETMETHODEN

Observationeel & Subjectief

- Elektronische monitoring
- Aflever- / voorschrijf- / verzekeringsgegevens; op basis van routinematig verzamelde zorgregistratie
- Pill count (het tellen van pillen)
- Bloedspiegelbepaling

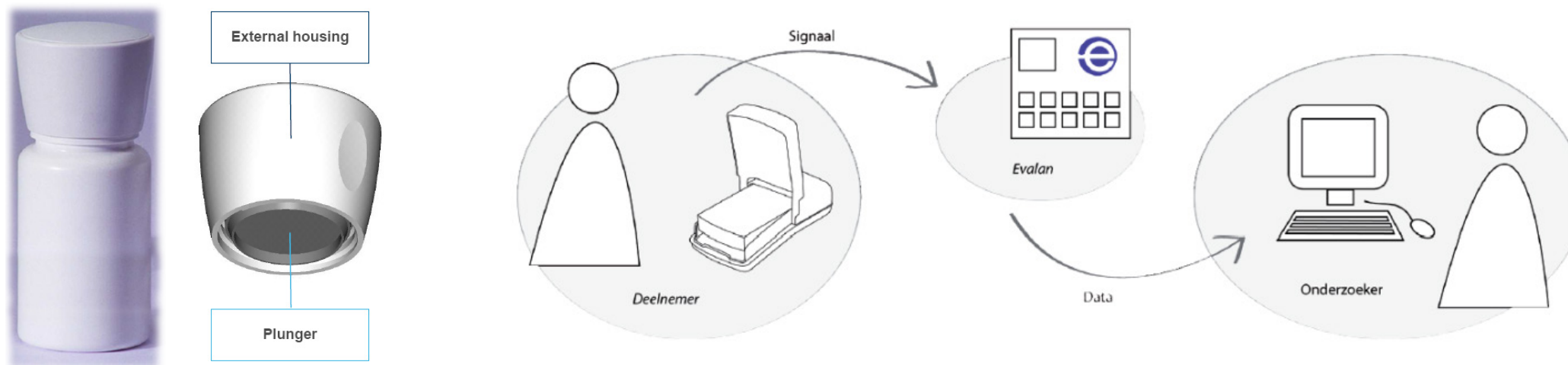
- Vragenlijst
- Interview
- Dagboek

MEETMETHODEN

Elektronische monitoring

Medication Event Monitoring System (MEMS) of
Real Time Medication Monitoring (RTMM)

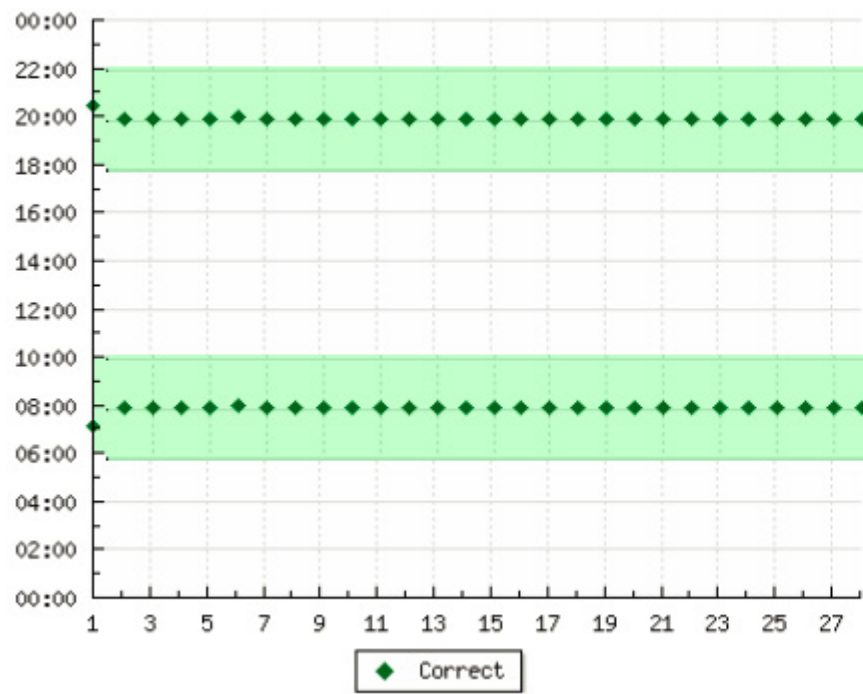

MEETMETHODEN

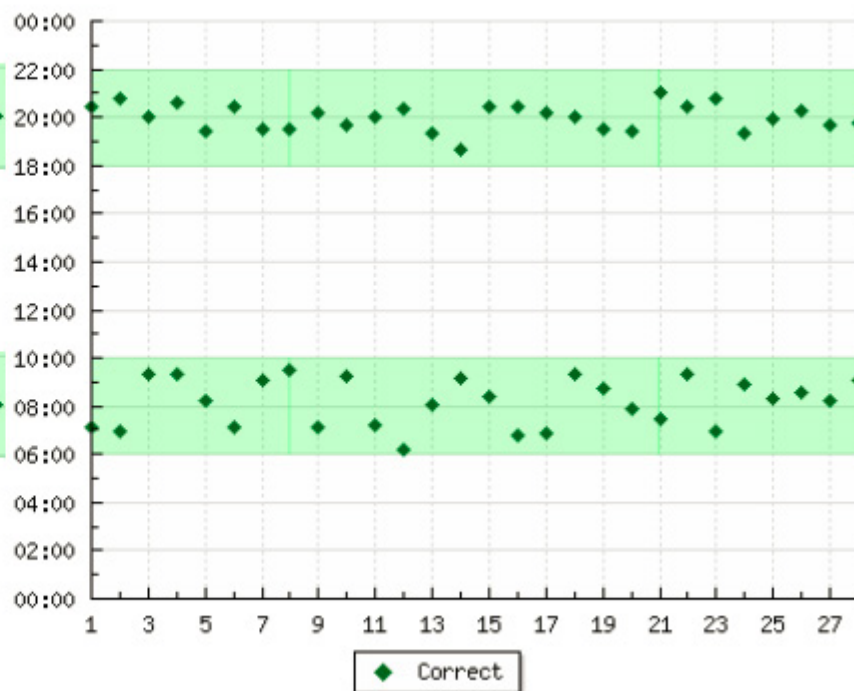
Elektronische monitoring

Voorbeelden van therapietrouw:

Innames:

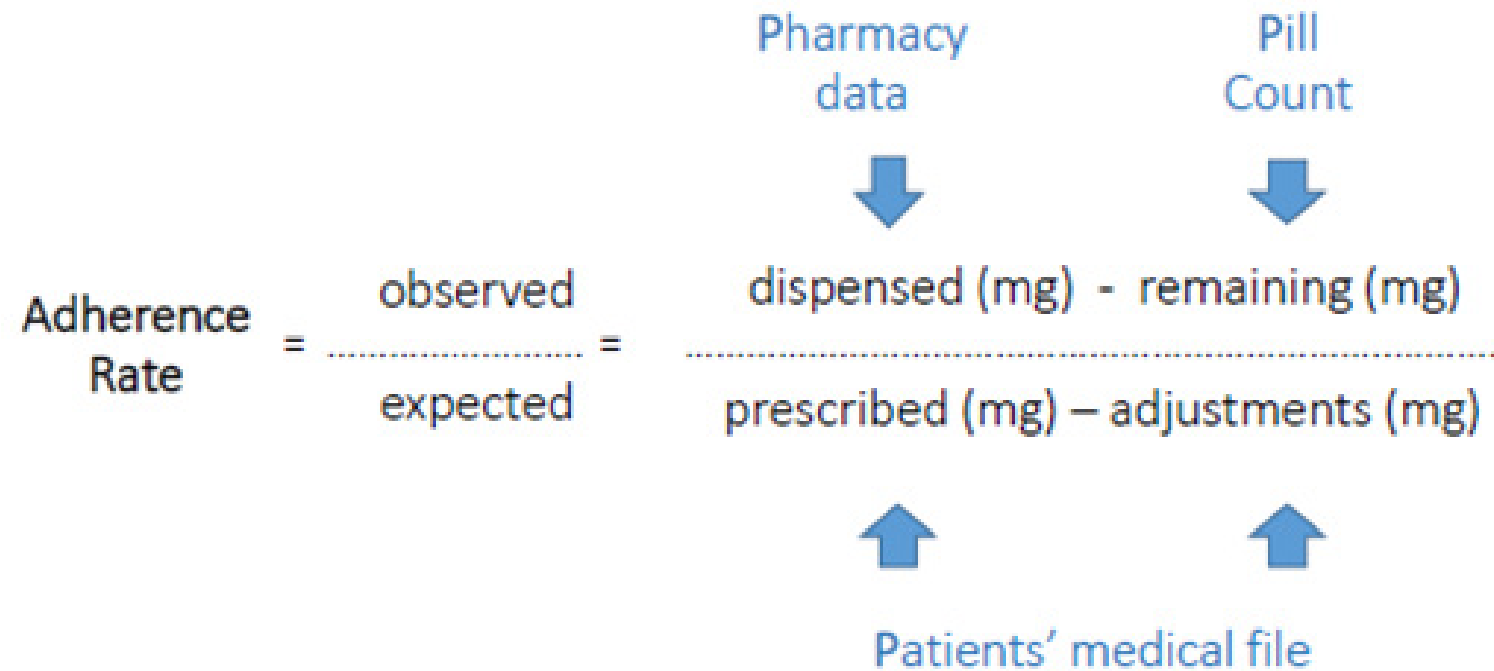
Innames:

Bron: RAND-onderzoek (Boons et al, BMC Cancer 2014)
Tweemaal daags nilotinib

MEETMETHODEN

Pill count

MEETMETHODEN

Vragenlijst

- Medication Adherence Report Scale (MARS)
- Morisky Medication Adherence Scale (MMAS-8)
- Diagnostic Adherence to Medication Scale (DAMS)

MARS & MMAS-8

What's this?

M.A.R.S. CALCULATOR

MEDICATION ADHERENCE RATING SCALE

1. Do you ever forget to take your medicine? Yes No
2. Are you careless at times about taking your medicine? Yes No
3. When you feel better, do you sometimes stop taking your medicine? Yes No
4. Sometimes if you feel worse when you take the medicine, do you stop taking it? Yes No
5. I take my medication only when I am sick. Yes No
6. It is unnatural for my mind and body to be controlled by medication. Yes No
7. My thoughts are clearer on medication. Yes No
8. By staying on medication, I can prevent getting sick. Yes No
9. I feel weird, like a 'zombie', on medication. Yes No
10. Medication makes me feel tired and sluggish. Yes No

Medication adherence score is: 6

Classification: adherent

	YES	NO
1. Do you sometimes forget to take your medication?		
2. People sometimes miss taking their medications for reasons other than forgetting. Over the past 2 weeks, were there any days when you did not take your medication?		
3. Have you ever cut back or stopped taking your medication without telling your doctor because you felt worse when you took it?		
4. When you travel or leave home, do you sometimes forget to bring your medication?		
5. Did you take all your medication yesterday?		
6. When you feel like your symptoms are under control, do you sometimes stop taking your medication?		
7. Taking medication every day is a real inconvenience for some people. Do you ever feel hassled about sticking to your treatment plan?		
8. How often do you have difficulty remembering to take all your medication? Never/Rarely..... Once in a while..... Sometimes..... Usually..... All the time.....		

© Morisky Medication Adherence Scale (MMAS-8-Item). Use of the ©MMAS is protected by US copyright laws. Permission for use is required. A license agreement is available from: Donald E. Morisky, ScD, ScM, MSPH, Professor, Department of Community Health Sciences, UCLA School of Public Health, 650 Charles E. Young Drive South, Los Angeles, CA 90095-1772.

METEN VAN THERAPIETROUW

- Elektronische monitoring 'wordt veelal beschouwd' als de gouden standaard

Een combinatie van meetmethoden om therapietrouw te meten geeft meer informatie over het innamegedrag van patiënten

DISCUSSIE DEFINITIE

- Toetsbaar?
- Gouden standaard
- Wat moet minimaal ingenomen worden om als trouw beschouwd te worden?
- Wat is een afkappunt?

DRUG-FORGIVENESS

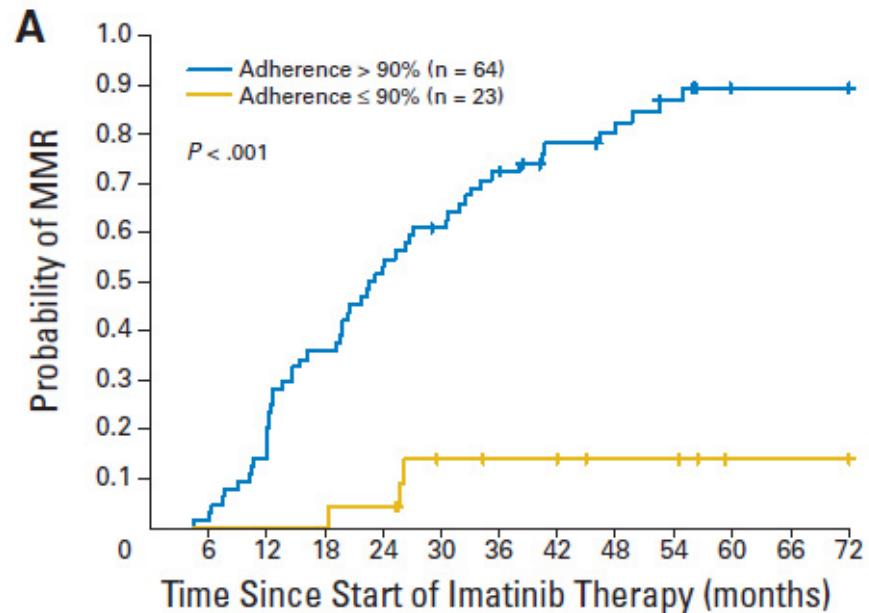
- Het aantal doseringen dat gemist mag worden zonder dat de klinische uitkomst minder wordt
- Verschilt per geneesmiddel en is veelal onbekend
- Veelgebruikt afkappunt:
 - bij chronische ziekten: 20%
 - bij orale oncolytics: 10% of 5%

Bronnen:

- <http://www.nvtag.nl/data/pdf/2006%20-%20Geneesmiddelen%20%20Therapietrouw%20De%20Leeuw.pdf>
- <http://www.therapietrouwmonitor.nl/node/215>

EFFECTEN THERAPIETROUW BIJ IMATINIB IN CML

Adherence Is the Critical Factor for Achieving Molecular Responses in Patients With Chronic Myeloid Leukemia Who Achieve Complete Cytogenetic Responses on Imatinib

David Marin, Alexandra Bazeos, Francois-Xavier Mahon, Lina Eliasson, Dragana Milojkovic, Marco Bua, Jane F. Apperley, Richard Szydlo, Ritti Desai, Kasia Kozlowski, Christos Paliompeis, Victoria Latham, Letizia Foroni, Mathieu Molimard, Alistair Reid, Katy Rezvani, Hugues de Lavallade, Cristina Guallar, John Goldman, and Jamshid S. Khorashad

Table 2. Six-Year Probability of MMR, 4-Log Reduction in Transcript Levels, and CMR and Degree of Adherence

Adherence Rate (%)	No. of Patients	Six-Year Probability of Response					
		MMR		4-Log Reduction		CMR	
		%	<i>P</i>	%	<i>P</i>	%	<i>P</i>
≥ 100	36	91.1	.01	79.9	.02	46.7	.02
≤ 99	51	58.6		38.6		22.7	
> 95	57	94.5	< .001	77.2	< .001	45.2	.002
≤ 95	30	29.3		15.0		8.2	
> 90	64	93.7	< .001	76.0	< .001	43.8	.002
≤ 90	23	13.9		4.3		0	
> 85	69	85.8	< .001	69.2	.001	40.8	.007
≤ 85	18	11.8		5.6		0	
> 80	75	81.2	.001	63.8	.005	37.1	.04
≤ 80	12	0		0		0	

NOTE. The median adherence rates for patients with a rate of ≤ 99%, ≤ 95%, ≤ 90%, ≤ 85%, and ≤ 80% were 93.5%, 81.7%, 76.0%, 73.9%, and 63.1%, respectively.

Abbreviations: MMR, major molecular response; CMR, complete molecular response.

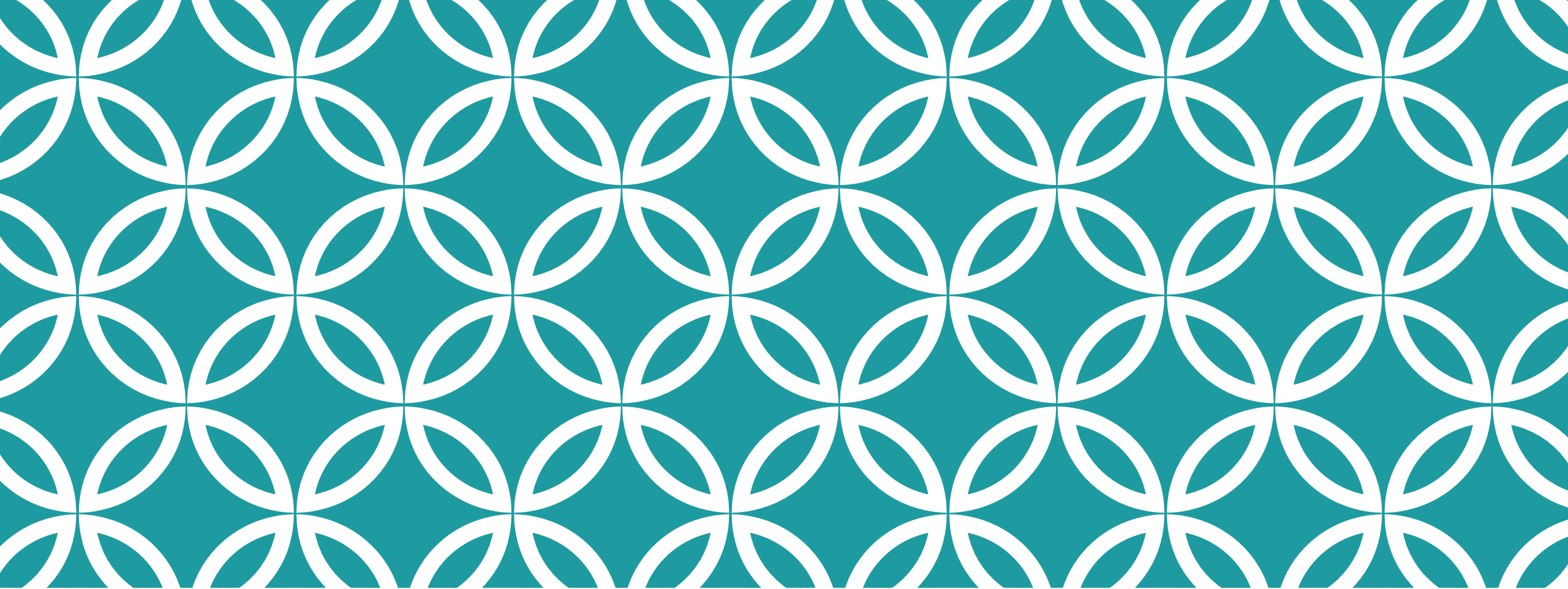
FILM INHALATOR VAN DR. HOUSE

PAUZE

INTERVENTIES

INTERACTIEF (15 MINUTEN)

- Welke interventies tref je nu in het kader van therapietrouw?
- Is dit voldoende of dient dit aangepast te worden? Zo ja, benoem deze aanpassingen.

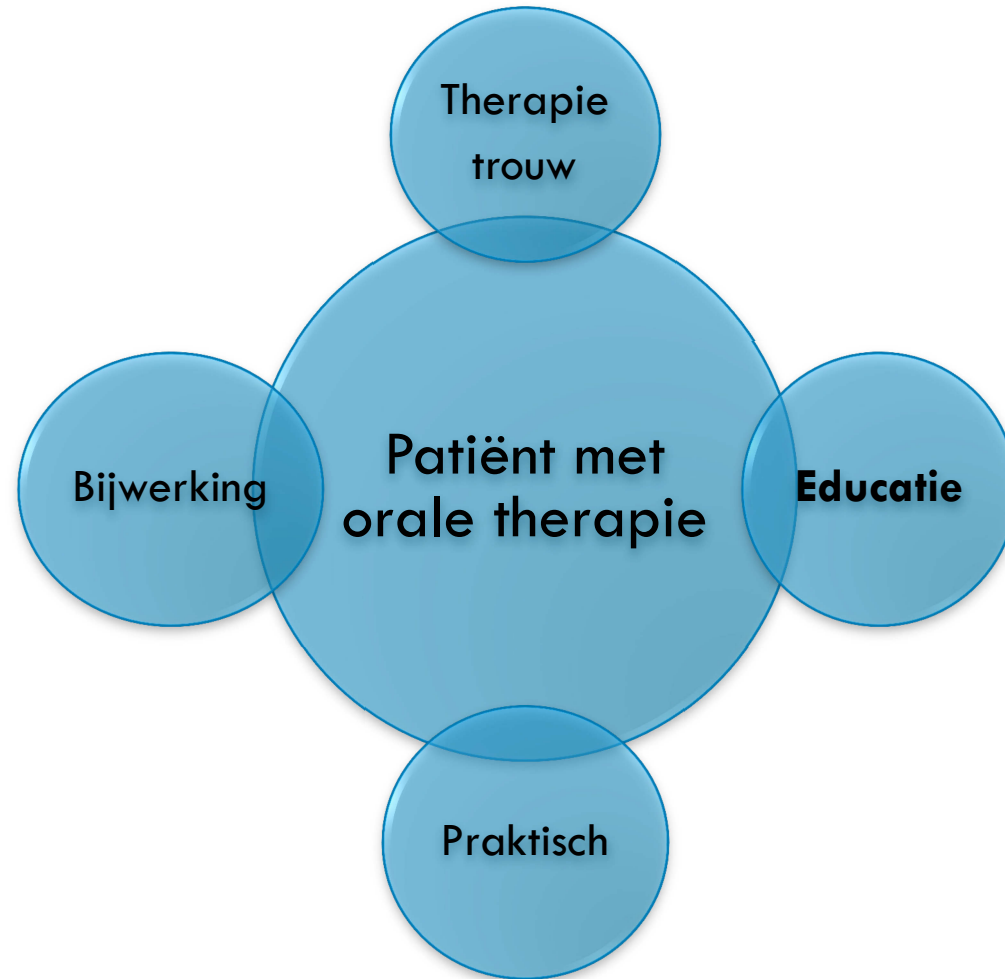
INTERACTIEF

- Nabespreking uitkomsten

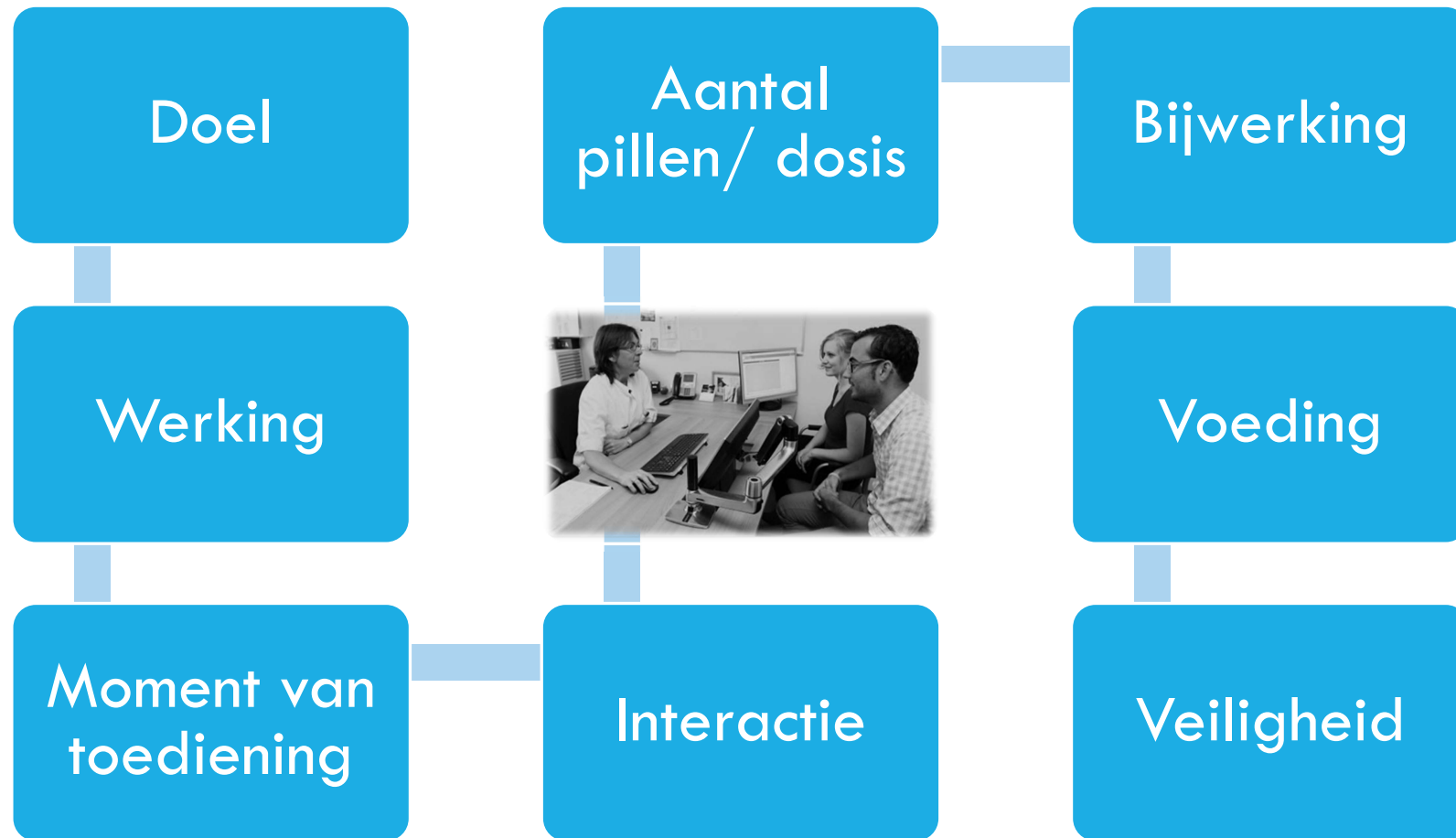

**“Communication is
the cornerstone of medication
adherence.”**

BEGELEIDING BIJ ORALE THERAPIE

UITLEG ORALE BEHANDELING

ORALE THERAPIE BIJ AANVANG

Navraag

- Ervaringen met pillen innemen
- Gevoel na inname
- Voorziet de patiënt zelf problemen?
- Eerdere ervaringen met planning innemen - > vergeten?

Instructie

- Gebruik
- Schema
- Aantal
- Voeding
- Interactie medicatie
- Waar op te halen
- Reminders voor inname

Interventies:

- Waar problemen/strubbelingen zijn

ORALE THERAPIE... EERSTE PERIODE

Navraag (open)

- Hoeveel pillen per keer?
- Hoe vaak per dag inname?
- Welk tijdstip?
- Wijze van inname?
- Gevoel na inname?
- Weerstand?
- Welke reminders?

Instructie

- Gebruik ondersteunende medicatie
- Gebruik reminders voor inname
- Wat te doen bij voorschrift nieuw medicijn

Interventies

- Waar problemen/strubbelingen zijn

ORALE THERAPIE... BIJ ELKE CONTROLE

Navraag (open):

- Hoeveel pillen per keer?
- Hoe vaak per dag inname?
- Welk tijdstip?
- Wijze van inname?
- Gevoel na inname?
- Weerstand?
- Welke reminders
- Nieuwe medicatie?
- Gebruik ondersteunende medicatie?

Bespreken

- Drugholiday
- Mogelijke duur van behandeling
- Effect behandeling
- Dagelijks leven en pillen

Interventies

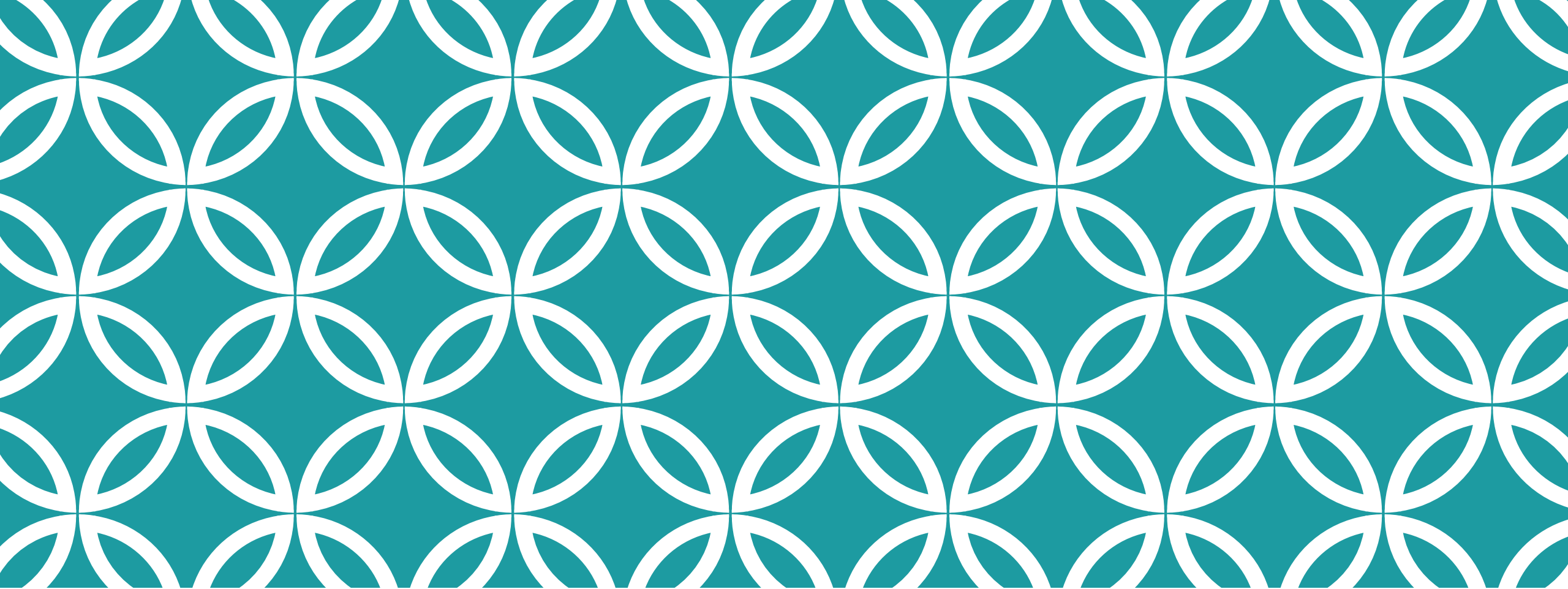
- Waar problemen/
strubbelingen zijn

COMMUNICATIE

- Uitleg
- Uitleg
- Uitleg

- Benadruk het belang van de behandeling
- Vraag duidelijk naar het gebruik van de medicatie
- Open communicatie
- NIVEA
- Follow-up na start
- Duidelijke dossiervoering

TIPS & TRICKS

INTERACTIEF (15 MINUTEN)

- Welke 'tips & tricks' kun je benoemen om therapietrouw te bevorderen?
- Welke disciplines zijn betrokken bij therapietrouw? Welke rol hebben zij?

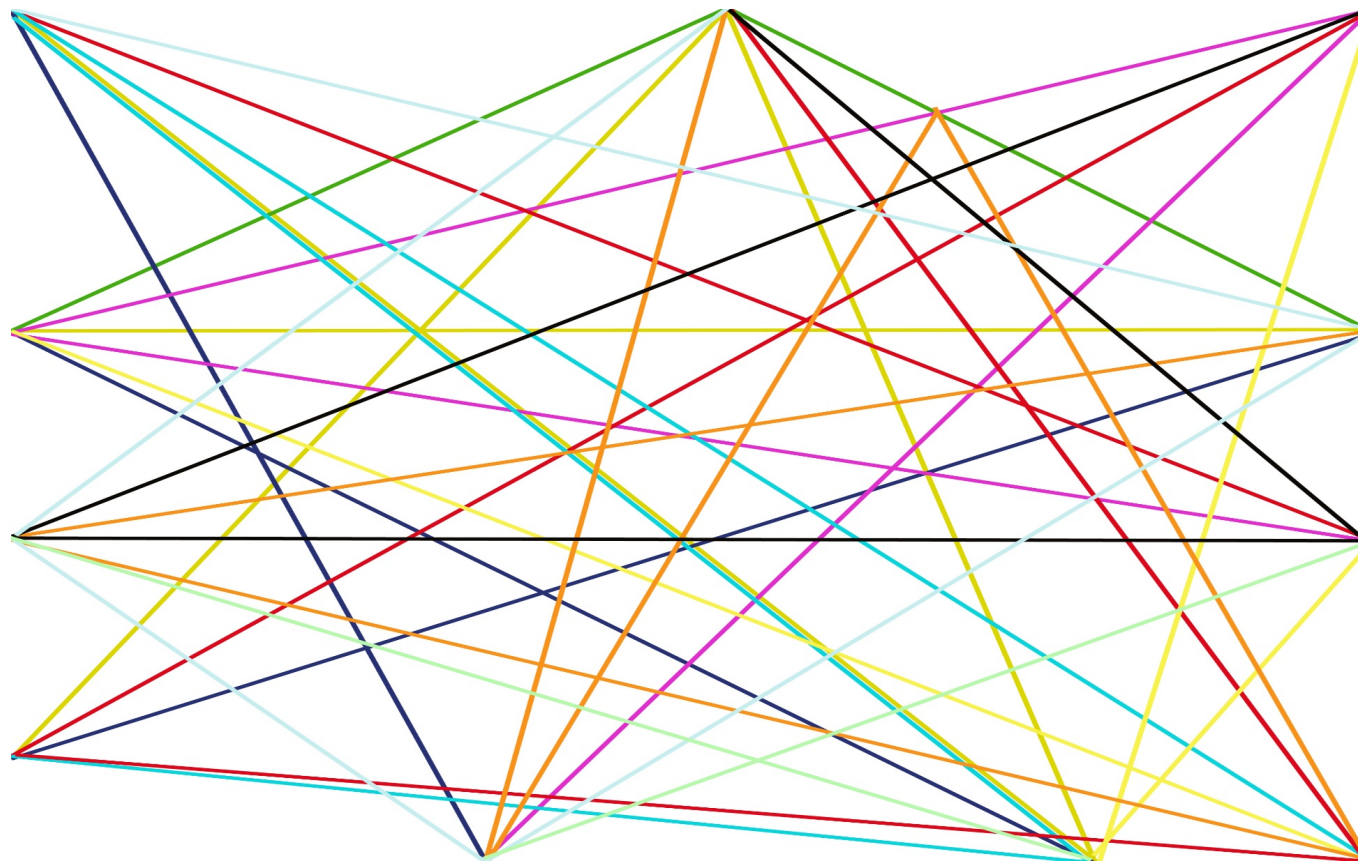

INTERACTIEF

- Nabespreking uitkomsten

BETROKKEN DISCIPLINES

BETROKKEN DISCIPLINES (I)

Disciplines	Rol
Voorschrijver	Behandeling bespreken Globale uitleg van behandeling Open communicatie t.a.v. therapietrouw
Verpleegkundig specialist	Verwachtingen behandeling bespreken Specifieke uitleg behandeling Thema's therapietrouw bespreken Open communicatie t.a.v. therapietrouw Management bijwerkingen Leefregels medicatie
apotheker	Uitleg over dosis Navraag doen potentiële problemen verpakkingen Controle voorschrift medicatie Open communicatie therapietrouw

BETROKKEN DISCIPLINES (II)

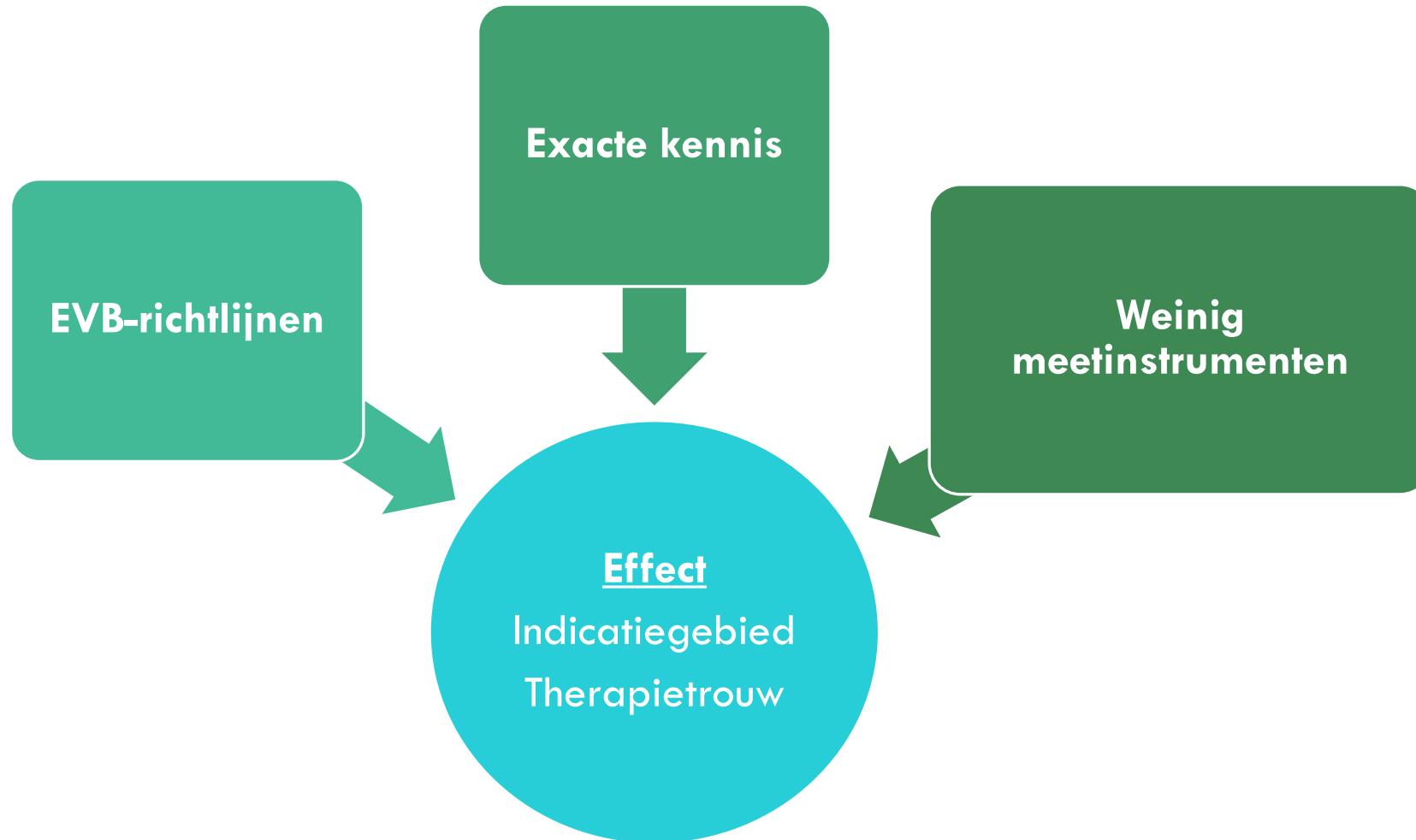
Disciplines	Rol
Apothekersassistente	Uitgifte medicatie Begrip gebruik co-mediatie
Huisarts	Verwachtingen behandeling Nagaan impact persoonlijke levenssfeer Open communicatie therapietrouw
Thuiszorg	Verwachtingen behandeling Nagaan impact persoonlijke levenssfeer Ondersteuning bij inname Open communicatie therapietrouw

BIJWERKINGEN

- 'Alleen maar een pilletje'
- Effect bijwerkingen op therapietrouw

HET PROBLEEM...

BIJWERKINGEN

Chemotherapie: vermoeidheid, misselijkheid/braken, mucositis, anorexie, neuropathie, hand-voet syndroom, neutropenie, haarverlies

VEGF-remmers: vermoeidheid, misselijkheid/braken, huidtoxiciteit/ reacties, cardiologische stoornissen, hand-voet huidreactie, hypertensie, stoornissen hormoonproducerende organen, maagklachten

mTOR-remmers: vermoeidheid, misselijkheid/braken, huidtoxiciteit/ reacties, mucositis, anorexie, verhoging vetzuren, hyperglycemie, infecties

EGFR-remmers: vermoeidheid, huidtoxiciteit/reacties

CDK4/6-remmers: neutropenie, infecties, leukopenie, vermoeidheid, misselijkheid, stomatitis, anemie, alopecia en diarree

BIJWERKINGEN

Proteïne-kinaseremmers: misselijkheid/braken, diarree/obstipatie, buikpijn, anorexie, huid-/ haar problemen, vermoeidheid, hoofdpijn, smaakstoornissen, totale zwakte, beenmergdepressie, hypertensie

Cytostatica: misselijkheid/ braken, diarree/obstipatie, buikpijn, anorexie, huid-/ haar-problemen, vermoeidheid, stomatitis, mucositis, dyspepsie, totale zwakte, beenmergdepressie, koorts

Immunomodulantia: misselijkheid/braken, diarree/obstipatie, neuropathie, tremor, duizeligheid, slaperigheid

Overige middelen: misselijkheid/braken, diarree/obstipatie, afwijkend lab, depressie

INSPECTEREN...

SAMENVATTING MANAGEMENT BIJWERKINGEN

- Uitvragen
- Uitvragen
- Uitvragen

- Inspecteren
- Eigen middeltjes
- Tijdige interventie betreffende dosis

Documentatie!!!!

TIPS & TRICS FUNCTIONEEL

Doseerschema

Verpakking

Rol huisarts

Hulpmiddelen
reminders

Hulpmiddelen
inname

REMINDER HULPMIDDELEN

- Kalender
- Alarm telefoon
- Doseerschema op papier
- App (Bijv. MedApp/ MedicineAlert/ herinneringen voor medicijnen)
- Naaste
- Pillendoos (Let op: cytostatica)
- Thuiszorg

HULPMIDDELEN BIJ INNAME

- Glijmiddel (Gloup®)
- Oplossen (in overleg met apotheek en met instructie)
- Met patiënt bepalen wat beste gaat

TIPS & TRICS GEDRAG

Opvattingen

Autonomie

Communicatie

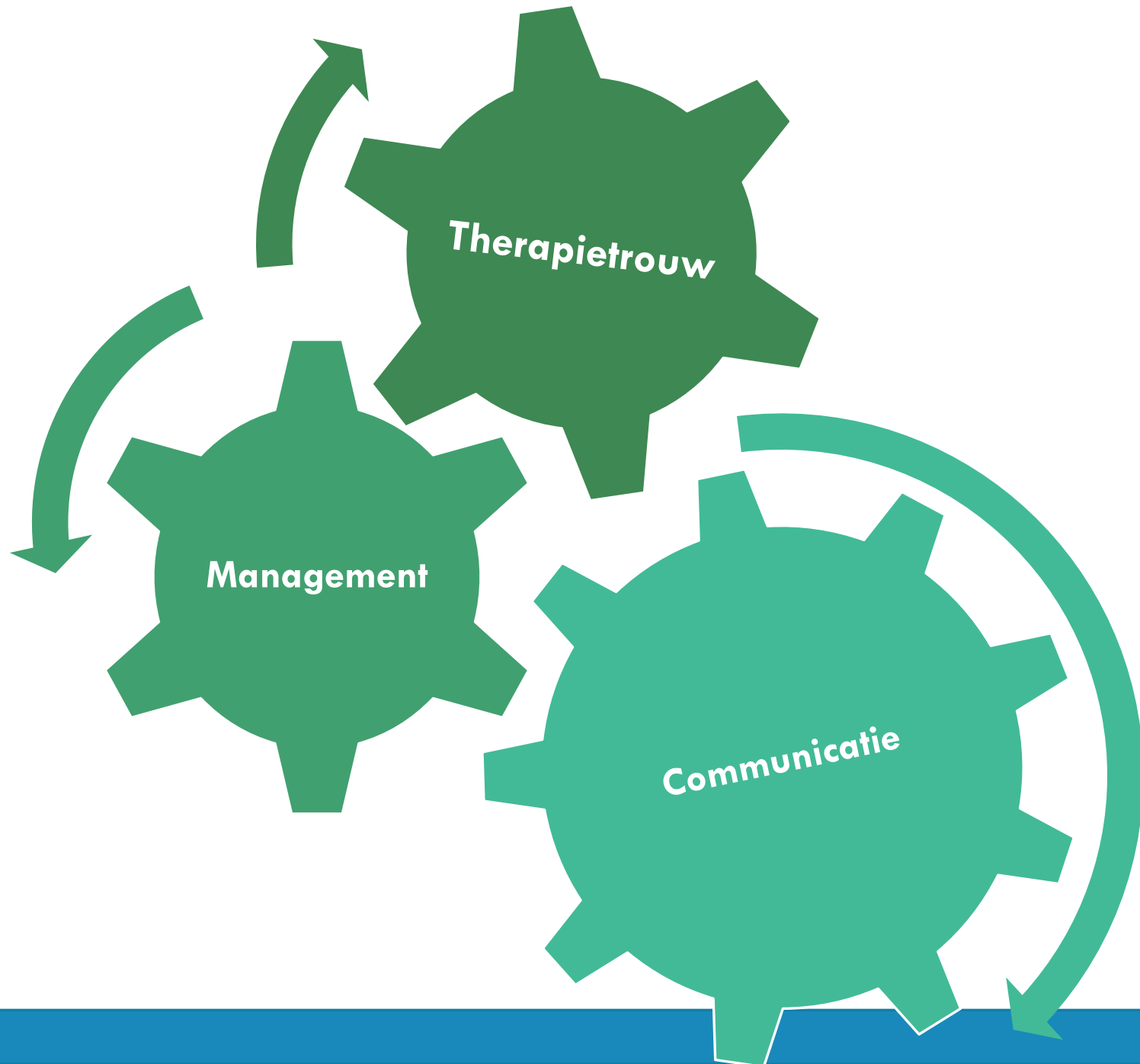
Dagritme

Wat te doen
bij...

WAT TE DOEN BIJ...

- **Vergeten**
- **Braken**
- **Overdosering**
- **Twijfel**

INTERACTIEF (15 MINUTEN)

- Wat ga je morgen anders doen in de zorg rondom de patiënt met orale oncolytica?

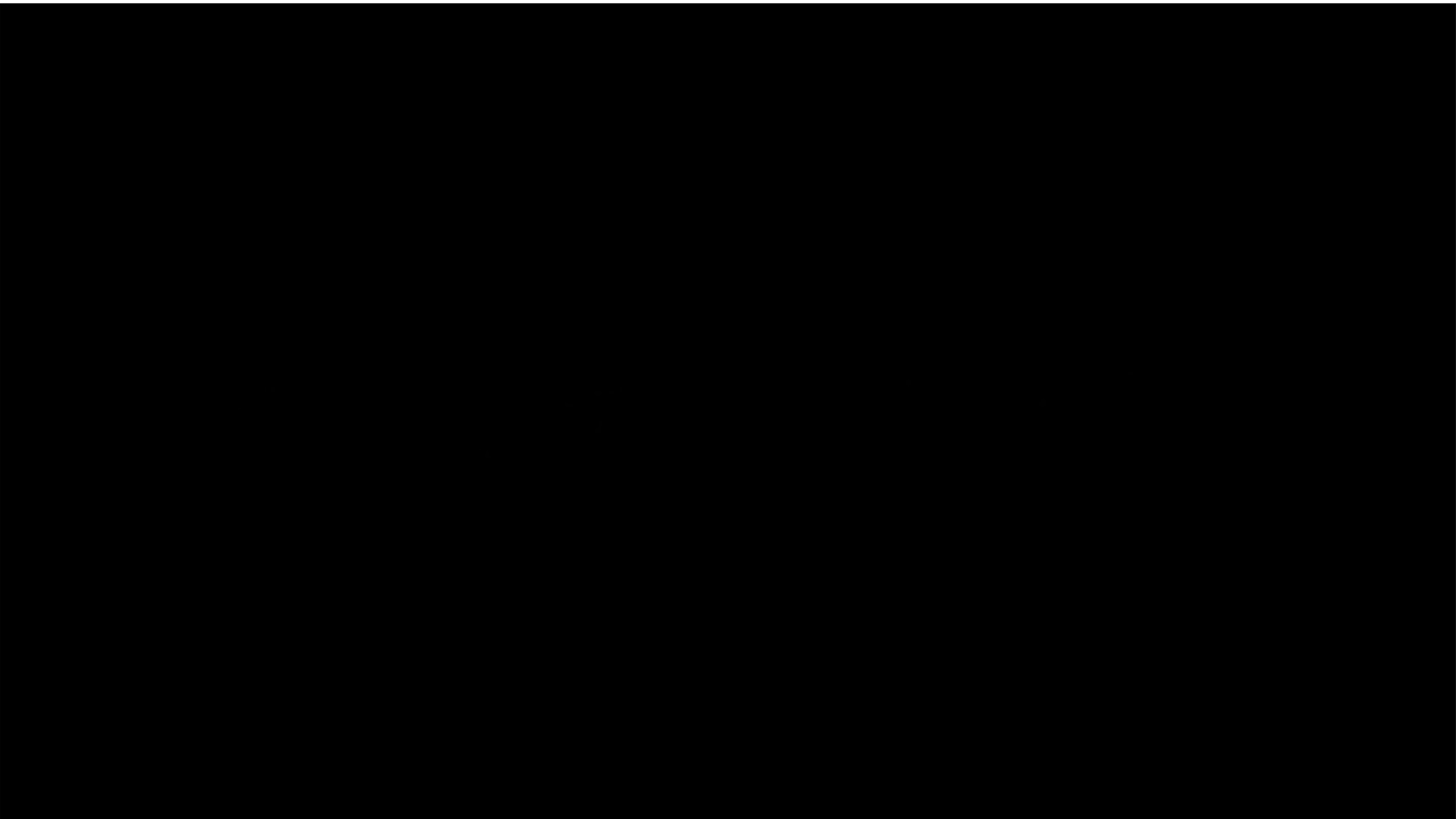

INTERACTIEF

- Nabespreken groepjes

12 WAYS TO SWALLOW PILLS

AFSLUITING

- Reader met literatuurlijst en aanbevelingen
- Evaluatieformulier

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

✉ nschrama@elkerliek.nl

☎ (0492-59)5825 ('s middags)

Deze nascholing wordt u aangeboden door Pfizer Oncology en ondersteund door

LITERATUURLIJST & WEBSITE/TIJDSCHRIFTEN

LITERATUURLIJST (1)

- Banna G. L., Collovà E., Gebbia V., Lipari H., Giuffrida P., Cavallaro S., Ferrà F. (2010). Anticancer oral therapy: emerging related issues. *Cancer Treatment Reviews*, 36, 595-605.
- Findlay M., Minckwitz von G. & Wardley A. (2008). Effective oral chemotherapy for breast cancer: pillars of strength. *Annals of Oncology*, 19, 212-222.
- Given B.A., Spoelstra S. L. & Grant M. (2011). The challenges of Oral Agents as Antineoplastic Treatments. *Seminars in Oncology Nursing*, 27(2), 93-103.
- Greer J.A., Amoyal N., Nisotel L., Fishbein J.N. MacDonald J., Stagl J., Lenes I., Temel J.S., Safren S.A., Pirl W.F. (2016) A Systematic Review of Adherence to Oral Antineoplastic Therapies. *The Oncologist* 2016;21:354–376
- <http://theoncologist.alphamedpress.org/content/21/3/354.full.pdf>
- Halfdanarson TR, Jatoi, A. (2010) Oral cancer chemotherapy: the critical interplay between patient education and patient safety. *Curr Oncol Rep*, Jul;12(4):247-52.

LITERATUURLIJST (2)

- Hénin E., You B., Cutsum van E., Hoff P.M., Cassidy J., Twelves C., Zuideveld K.P., Sirzen F., Dartois C., Freyer G., Tod M., Girard P., (2009), A Dynamic Model of Hand-and-Foot Syndrome in Patients Receiving Capecitabine. *Clinical Pharmacology & Therapeutics*. Vol. 85, No. 4-418-425.
- Jaehde U., Liekweg A., Simons S. & Westfeld M. (2008). Minimizing treatment-associated risks in systemic cancer therapy. *Pharmacy World & Science*, 30, 161-168.
- Kang Y-K., Sung S.L., Yoon D.H., Lee S.Y., Chun Y.L., Kim M.S., Ryu M-H., Chang H-M., Lee J-L., Kim T.W., (2010), Pyridoxine Is Not Effective to Prevent Hand-Foot Syndrome Associated With Capecitabine Therapy: Results of a Randomized, Double-Blind, Placebo-Controlled Study. *Dynamic Model of Hand-and-Foot Syndrome in Patients Receiving Capecitabine. Clinical Journal of Clinical Oncology*. Vol. 28, No. 24- 3824-3829.
- Linn A.J., Vervloet M., van Dijk L., Smit E.G., Van Weert J.C. (2011) Effects of eHealth interventions on medication adherence: a systematic review of the literature. *J Med Internet Res*. 2011 Dec 5;13(4):e103. doi: 0.2196/jmir.1738.

LITERATUURLIJST (3)

- Lynch, T.J., Jr., Kim, E.S., Eaby, B., Garey, J., West, D.P., & Lacouture, M.E. (2007). Epidermal growth factor receptor inhibitor-associated cutaneous toxicities: An evolving paradigm in clinical management. *The Oncologist*, 12(5), 610-621. doi:10.1634/theoncologist.12-5-610
- Marin D., Bazeos A., Mahon F.X., Eliasson L., Milojkovic D., Bua M., Apperley J.F., Szydlo R., Desai R., Kozlowski K., Paliompeis C., Latham V., Foroni L., Molimard M., Reid A., Rezvani K., De Lavallade H., Guallar C. (2010) Adherence Is the Critical Factor for Achieving Molecular Responses in Patients With Chronic Myeloid Leukemia Who Achieve Complete Cytogenetic Responses on Imatinib. *JCO* 10.1200/JCO.2009.26.3087
- <http://ascopubs.org/doi/full/10.1200/JCO.2009.26.3087>
- Mikmail S.E., Sun J.F., Marshall J.L., (2010), Safety of capecitabine: a review. *Expert Drug Safety*. Vol. 5, 831-841.
- Moody M., Jackowski, J. (2010) Are patients on oral chemotherapy in your practice setting safe? *CJON* 14(3):339-46.

LITERATUURLIJST (4)

- Moore S. (2010). Nonadherence in Patients With Breast Cancer Receiving Oral Therapies. *Clinical Journal of Oncology Nursing*, 14(1), 41-47.
- Nieuwlaat R., Wilczynski N., Navarro T., Hobson N., Jeffery R., Keepanasseril A., Agoritsas T., Mistry N., Lorio A., Jack S., Sivaramalingam B., Iserman E., Mustafa R.A., Jedraszewski D., Cotoi C., Haynes R.B. (2014) Interventions for enhancing medication adherence. *Cochrane Database Syst Rev*. 2014 Nov 20;(11):CD000011. doi: 10.1002/14651858.CD000011.pub4.
- Schrama N.A.W.P. (2012) Trouw aan de behandeling? Afstudeeronderzoek Hogeschool Arnhem en Nijmegen. Manuscript in preparation.
- Simon T., Poulter M.B., Field J. (2013) Effects of a Fixed-Dose Combination Strategy on Adherence and Risk Factors in Patients With or at High Risk of CVD. *The UMPIRE Randomized Clinical Trial. JAMA*. 2013;310(9):918-929. doi:10.1001/jama.2013.277064
- Shi L., Liu J., Fonseca V., Walker P., Kalsekar A., Pawaskar M. (2010) Correlation between adherence rates measured by MEMS and self-reported questionnaires: a meta-analysis. *Health Qual Life Outcomes*. 2010; 8: 99.

LITERATUURLIJST (5)

- Smithson C.R., Schneider S.M. (2015) Ibrutinib: a new targeted therapy for hematologic cancers. *Clin J Oncol Nurs*. 2015 Jun;19(3):E47-51. doi: 10.1188/15.CJON.E47-E51
- Sutton S., Kinmonth A-L., Hardeman W., Hughes D., Boase S., Prevost A.T., Kellar I., Grafty J., Griffin S., Farmer A. (2014) Does Electronic Monitoring Influence Adherence to Medication? Randomized Controlled Trial of Measurement Reactivity. *Annals of Behavioral Medicine*; Volume 48, Issue 3, pp 293–299
- Vervloet M., Linn A.J., van Weert J.C., de Bakker D.H., Bouvy M.L., van Dijk L. (2012) The effectiveness of interventions using electronic reminders to improve adherence to chronic medication: a systematic review of the literature. *J Am Med Inform Assoc*. 2012 Sep-Oct;19(5):696-704. doi: 10.1136/amiajnl-2011-000748. Epub 2012 Apr 25.
- Vrijens B., De Geest S., Hughes D.A., Przemyslaw K., Demonceau J., Ruppar T., Dobbels F., Fargher E., Morrison V., Lewek P., Matyjaszyk M., Mshella C., Clyne W., Aronson J.K., Urquhart J. (2012) A new taxonomy for describing and defining adherence to medications. *Br J Clin Pharmacol* / **73**:5 / 691–705 / 691

LITERATUURLIJST (6)

- Weerman C.A. (2011). Is therapietrouw bij orale oncolytica te verbeteren? Ontwerpproject Hogeschool Utrecht Faculteit Gezondheidszorg. Manuscript in preparation.
- Wolf S.L., Qin R., Menon S.P., Rowland Jr. K.M., Thomas S., Delaune R., Christian D., Pajon Jr. E.R., Satele D.V., Berenberg L.L., Loprinzi C.L., (2010), Placebo-Controlled Trial to Determine the Effectiveness of a Urea/Lactic Acid-Based Topical Keratolytic Agent for Prevention of Capecitabine-Induced Hand-Foot Syndrome: North Central Cancer Treatment Group Study N05C5 Dynamic Model of Hand-and-Foot Syndrome in Patients Receiving Capecitabine. *Clinical Journal of Clinical Oncology*. Vol. 28, No. 35- 5182- 5187.
- Wu, P.A., Balagula, Y., Lacouture, M.E., & Anadkat, M.J. (2011). Prophylaxis and treatment of dermatologic adverse events from epidermal growth factor receptor inhibitors. *Current Opinion in Oncology*, 23(4), 343-351. doi:10.1097/CCO.0b013e3283474063
- Yeaw J., Benner J.S., Walt J.G., Sian S. & Smith D.B. (2009). Comparing Adherence and Persistence Across 6 Chronic Medication Classes. *Journal of Managed Care Pharmacy*, 15(9), 728-740.

WEBSITES & TIJDSCHRIFTEN (1)

Cytostatica monografieën Antoni van Leeuwenhoek (voorheen via Slotervaart apotheek)

In ontwikkeling

Farmacotherapeutisch kompas

<http://www.fk.cvz.nl/>

Geneesmiddelenbulletin 2012- Nr. 5 - 11 mei 2012

http://geneesmiddelenbulletin.com/artikel/therapietrouw-2/#definities_van_therapietrouw

International Society for Pharmacoeconomics and Outcome Research (ISPOR)

http://www.ispor.org/workpaper/research_practices/Cramer.pdf

WEBSITES & TIJDSCHRIFTEN (2)

Patient Education and Counseling Volume 83

<http://www.sciencedirect.com/science/journal/07383991/83?sdc=1>

Therapietrouwmonitor NIVEL

<http://www.therapietrouwmonitor.nl/>

World Health Organization (WHO)

http://www.who.int/chp/knowledge/publications/adherence_introduction.pdf

Therapietrouw en patiëntervaringen bij het gebruik van orale kankermedicijnen – Dr L. Timmers

<http://dare.uvu.vu.nl/handle/1871/54474>